

REGERINGSKANSLIET

S2009/9830/SF

Socialdepartementet

Möjlighet att bilda samordningsförbund över länsgränser

Förord

Denna promemoria har utarbetats av en arbetsgrupp från Socialdepartementet. Arbetsgruppen har haft till uppgift att utarbeta ett förslag till ändringar av de bestämmelser i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser som rör möjligheten att bilda samordningsförbund som sträcker sig över länsgränser.

Stockholm den 26 november 2009

Tony Malmborg
Departementsråd

Innehåll

Förord.....	3
1 Sammanfattning.....	7
2 Författningsförslag.....	9
2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:2010) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.....	9
3 Bakgrund.....	15
3.1 Inledning.....	15
3.2 Allmänt om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser	16
3.3 Statskontorets uppföljning	17
3.4 En mer flexibel finansiell samordning.....	17
4 Överväganden och förslag	19
4.1 Samordningsförbund över länsgränser.....	19
5 Ekonomiska konsekvenser	23
6 Ikraftträdande m.m.....	25

7	Författningskommentar.....	27
7.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser	27

1 Sammanfattning

I denna promemoria lämnas förslag till ändringar av de bestämmelser i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser som rör möjligheten att bilda samordningsförbund som sträcker sig över länsgränser.

I syfte att uppnå en effektiv resursanvändning kan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, landsting och kommun bedriva finansiell samordning enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (FSL). Denna form av finansiell samordning ger kommun, landsting, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan möjlighet att på lokal och regional nivå samordna resurser i ett samordningsförbund i syfte att finansiera åtgärder för människor med behov av samordnade rehabiliteringsinsatser.

I dag begränsas bildandet av samordningsförbund av det geografiska område som ett landstingsområde utgör. Det medför att antalet deltagande parter i ett samordningsförbund avgränsas av ett landstings geografiska sträckning. För att göra den finansiella samordningen mer flexibel föreslås att möjligheterna att vara medlem i ett samordningsförbund utvidgas så att kommuner och landsting i olika län kan vara medlemmar i ett och samma samordningsförbund. För att ett geografiskt delområde ska kunna ingå i ett samordningsområde krävs att både den kommun och det landsting som delområdet tillhör är medlemmar i samordningsförbundet.

Om flera landsting är medlemmar i samma samordningsförbund ska dessa med avseende på tillskjutna medel tillsammans anses utgöra en part. Den medelsandel som dessa landsting

sammanlagt ska bidra med i ett samordningsförbund ska uppgå till en fjärdedel av medlen till samordningen.

Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2010.

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:2010) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser

Härigenom föreskrivs att i fråga om lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser
dels att 1, 3, 5 och 25 §§ ska följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 5 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Finansiell samordning enligt denna lag får inom ett samordningsområde bedrivas mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, kommun och landsting för att uppnå en effektiv resursanvändning. Ett samordningsområde kan omfatta en eller flera kommuner eller delar av kommuner.

Föreslagen lydelse

1 §¹

Finansiell samordning enligt denna lag får inom ett samordningsområde bedrivas mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, kommun och landsting för att uppnå en effektiv resursanvändning. Ett samordningsområde kan omfatta *ett eller flera landstingsområden eller delar av sådana områden samt* en eller flera kommuner eller delar av kom-

¹ Senaste lydelse 2007:411.

muner.

3 §²

Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och ett landsting samt en eller flera kommuner får delta som samverkande parter i verksamhet med finansiell samordning. Finansiell samordning får bedrivas endast om Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, ett landsting och minst en kommun deltar. Finansiell samordning får dock bedrivas utan ett landsting, om det i samordningen deltar en kommun som inte ingår i ett landstingsområde.

Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och ett eller flera landsting samt en eller flera kommuner får delta som samverkande parter i verksamhet med finansiell samordning. Finansiell samordning får bedrivas endast om Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, minst ett landsting och minst en kommun deltar. För finansiell samordning krävs dessutom att såväl kommun som landsting deltar för varje del av samordningsområdet enligt 1 §. Finansiell samordning får dock bedrivas utan ett landsting för en del av samordningsområdet om det för denna del deltar en kommun som inte ingår i ett landstingsområde.

5 §³

Försäkringskassan skall bidra med hälften av medlen till den finansiella samordningen, landstinget med en fjärdedel samt den eller de kommuner som deltar med en fjärdedel. Om en kommun, som

Försäkringskassan ska bidra med hälften av medlen till den finansiella samordningen. Det eller de landsting som deltar ska bidra med en fjärdedel av medlen till och den eller de kommuner som deltar med en

² Senaste lydelse 2007:411.

³ Senaste lydelse 2004:793.

inte ingår i ett landstingsområde, deltar i finansiell samordning, skall den kommunen bidra med hälften av medlen.

Om flera kommuner deltar i finansiell samordning inom ett samordningsområde, *skall* dessa tillsammans anses utgöra en part. Den andel som dessa kommuner sammanlagt *skall* bidra med fördelas mellan dem på det sätt som de kommer överens om.

fjärdedel.

Om flera kommuner deltar i finansiell samordning inom ett samordningsområde, *ska* dessa tillsammans anses utgöra en part. Den andel som dessa kommuner sammanlagt *ska* bidra med fördelas mellan dem på det sätt som de kommer överens om.

Det som föreskrivs i andra stycket ska tillämpas på motsvarande sätt på landsting, om flera landsting deltar i finansiell samordning inom ett samordningsområde.

5 a §

Deltar en kommun, som inte ingår i ett landstingsområde, i finansiell samordning, ska den kommunen bidra med hälften av medlen till samordningen, om något landsting inte deltar i samordningen.

Om en kommun som avses i första stycket deltar i finansiell samordning i vilken det också deltar ett landsting, ska bestämmelserna i 5 § andra stycket tillämpas på denna kommun. Vid sådant förhållande ska dessutom bestämmelserna i 5 §

tredje stycket tillämpas på så sätt att denna kommun betraktas som ett landsting.

25 §⁴

Ett samordningsförbunds räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning ska granskas av en revisor för varje förbundsmedlems räkning. För Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ska Försäkringskassan utse en gemensam revisor. Revisorer ska såvitt avser kommun och landsting utses av kommun- och landstingsfullmäktige. När kommun- och landstingsfullmäktige utser revisorer ska 14 § denna lag samt 4 kap. 5 § och 6 § första–tredje styckena kommunallagen (1991:900) tillämpas på motsvarande sätt. *Var och en av de samverkande kommunerna och landstinget kan träffa överenskommelse om att utse en eller flera gemensamma revisorer. När en eller flera gemensamma revisorer utses ska 4 kap. 23 a § andra stycket kommunallagen tillämpas på motsvarande sätt.*

Ett samordningsförbunds räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning ska granskas av en revisor för varje förbundsmedlems räkning. För Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ska Försäkringskassan utse en gemensam revisor. Revisorer ska såvitt avser kommun och landsting utses av kommun- och landstingsfullmäktige. När kommun- och landstingsfullmäktige utser revisorer ska 14 § denna lag samt 4 kap. 5 § och 6 § första–tredje styckena kommunallagen (1991:900) tillämpas på motsvarande sätt. *Kommuner och landsting kan träffa överenskommelse om att utse en eller flera gemensamma revisorer. När en eller flera gemensamma revisorer utses ska 4 kap. 23 a § andra stycket kommunallagen tillämpas på motsvarande sätt.*

⁴ Senaste lydelse 2007:1018.

För granskning av ett nybildat förbund ska revisor utses senast när förbundet bildas och avse tiden från tidpunkten för utseendet till dess nästa mandattid för revisorer börjar.

Arvoden till samtliga revisorer ska betalas av samordningsförbundet, om inte annat anges i förbundsordningen. Om förbundsmedlemmarna enligt förbundsordningen ska betala arvode till revisorerna, ska i stället Försäkringskassan betala arvodet till den för Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen gemensamma revisorn.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

3 Bakgrund

3.1 Inledning

I syfte att uppnå en effektiv resursanvändning kan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, landsting och kommun bedriva finansiell samordning enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (FSL). Denna form av finansiell samordning ger kommun, landsting, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan möjlighet att på lokal och regional nivå samordna resurser i ett samordningsförbund i syfte att finansiera åtgärder för människor med behov av samordnade rehabiliteringsinsatser.

Till och med den 30 juni 2009 har det bildats totalt 81 samordningsförbund i 19 län och 166 kommuner.

Regeringen angav i budgetpropositionen för 2010 (prop. 2009/10:1, utgiftsområde 10, s. 29) att det bör bli möjligt att bilda samordningsförbund över länsgränserna i syfte att möjliggöra anpassningar till de naturliga geografiska samverkansområdena. Denna åtgärd ligger också i linje med regeringens uttalanden i tidigare budgetpropositioner om att den finansiella samordningen behöver bli mer flexibel.

Med anledning av regeringens ovannämnda uttalanden lämnas i denna promemoria förslag till ändringar av de bestämmelser i FSL som reglerar den geografiska avgränsningen av finansiell samordning och vissa därmed sammanhängande frågor.

3.2 Allmänt om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser

Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, landsting och kommun har sedan den 1 januari 2004 kunnat bedriva finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser för att uppnå en effektiv resursanvändning. Bestämmelser om denna samordning finns i FSL.

I geografiskt hänseende omfattar finansiell samordning, i enlighet med vad som avtalats mellan de samverkande parterna, en eller flera kommuner som ligger inom samma landstingsområde. Den finansiella samordningen kan även begränsas till att omfatta en del av en kommun.

Målgruppen för den finansiella samordningen utgörs av människor som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser från flera av de samverkande parterna för att uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete. De åtgärder som får finansieras genom den finansiella samordningen ska ligga inom de samverkande parternas samlade ansvarsområde. Den finansiella samordningen omfattar de resurser som, i enlighet med vad som avtalats mellan samverkansparterna, ska användas för att finansiera samordnade rehabiliteringsinsatser för den aktuella målgruppen.

Den finansiella samordningen bedrivs genom ett fristående samordningsorgan, benämnt samordningsförbund, vari de samverkande parterna är representerade. Samordningsförbundet beslutar om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen samt finansierar insatser i enlighet med syftet för den finansiella samordningen. Samordningsförbundet stödjer dessutom samarbetet mellan samverkansparterna, t.ex. genom att bistå bedörmargrupper som huvudmännen svarar för. Däremot beslutar inte samordningsförbundet om förmåner eller rättigheter för enskilda. Samordningsförbundet vidtar inte heller i övrigt några åtgärder som innefattar myndighetsutövning.

Samordningsförbundet utgör en offentligrättslig juridisk person som har rättskapacitet. De bestämmelser som gäller för kommunalförbund med förbundsledning gäller i tillämpliga

delar för ett samordningsförbund. För ett samordningsförbund ska det finnas en förbundsordning. I denna ska bl.a. anges de principer som ska gälla för de ekonomiska transaktionerna inom den finansiella samordningen.

Till ledamot eller ersättare i ett samordningsförbunds styrelse får utses den som är ledamot eller ersättare i kommun- eller landstingsfullmäktige eller anställd vid Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen.

3.3 Statskontorets uppföljning

Statskontoret, som har haft regeringens uppdrag att följa upp och utvärdera finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser, lämnade sin slututvärdering i december 2008. I utvärderingen konstateras att det finns ett brett stöd för lagstiftningen. Antalet samordningsförbund har ökat kontinuerligt vilket, enligt Statskontoret, indikerar att denna samverkansform inte hindras av faktorer i lagstiftningen. I slutrapporten "Effekter av Finsam?" konstaterar Statskontoret emellertid att effekterna av verksamheten inte kunnat klarläggas. Deltagarnas förvärvsfrekvens har ökat efter finansiellt samordnade rehabiliteringsinsatser, men Statskontoret har inte kunnat klarlägga i vilken utsträckning som ökningen av förvärvsfrekvensen beror på dessa insatserna. Statskontoret betonar att finansiellt samordnade rehabiliteringsinsatser bör förbehållas de grupper som inte kan få sina rehabiliteringsbehov tillgodosedda på annat sätt och att det därför finns anledning att överväga om målgruppen för finansiellt samordnade rehabiliteringsinsatser bör avgränsas i högre grad än för närvarande.

3.4 En mer flexibel finansiell samordning

Regeringen angav i budgetpropositionen för 2008 (prop. 2007/08:1, utgiftsområde 10) att det var angeläget att göra den

finansiella samordningen mer flexibel för att i större utsträckning kunna bedriva den finansiella samordningen utifrån lokala förutsättningar. Regeringen anförde därför att lagstiftningen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser borde ändras så att det inte är nödvändigt att parterna bidrar med lika mycket av resurserna till samordningsförbunden.

Under våren 2008 remitterade Socialdepartementet Ds 2008:27 "Flexibla finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser". I den promemorian lämnades förslag som innebar att förbundsmedlemmarnas andelar i finansieringen av den finansiella samordningen skulle kunna bestämmas mer fritt än i dag. Mot bakgrund av dels remissynpunkterna på Ds "Flexibla finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser", dels slutsatserna i Statskontorets delrapport "Fyra år med Finsam", som lämnades i maj 2008, valde regeringen att bereda frågan vidare.

Enligt Statskontorets enkätundersökning finns ett tydligt stöd för en lagstadgad finansiering och den s.k. lika andelarprincipen. Statskontoret konstaterade också att det finns skäl att överväga om målgruppen för den finansiella samordningen bör avgränsas ytterligare. Socialdepartementet anordnade våren 2009 ett seminarium om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Seminariet syftade till att göra en genomlysning av frågan om hur den finansiella samordningen kan utvecklas och göras mer flexibel samt för att tillvarata berörda aktörers synpunkter ur ett brett perspektiv. I budgetpropositionen för 2010 anger regeringen att det inte är nödvändigt att ytterligare avgränsa målgruppen för den finansiella samordningen av rehabiliteringsinsatser. Däremot anför regeringen att den finansiella samordningen behöver bli mer flexibel och avser därför att återkomma med förslag som gör det möjligt att bilda samordningsförbund över länsgränserna i syfte att möjliggöra anpassningar till förekommande naturliga geografiska samverkansområden.

4 Överväganden och förslag

4.1 Samordningsförbund över länsgränser

Förslag: Möjligheterna att vara medlem i ett samordningsförbund utvidgas så att kommuner och landsting i olika län kan vara medlemmar i ett och samma samordningsförbund. För att ett geografiskt delområde ska kunna ingå i ett samordningsområde krävs att både den kommun och det landsting som delområdet tillhör är medlemmar i samordningsförbundet.

Om flera landsting är medlemmar i samma samordningsförbund ska dessa med avseende på tillskjutna medel tillsammans anses utgöra en part. Den medelsandel som dessa landsting sammanlagt ska bidra med i ett samordningsförbund ska uppgå till en fjärdedel av medlen till samordningen.

Skälen för förslaget: För att uppnå en effektiv resursanvändning kan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, landsting och kommun bedriva finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser genom s.k. samordningsförbund. Målgruppen för finansiell samordning utgörs av människor som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser från flera av de samverkande parterna för att uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete. Utgångspunkten är att den finansiella samordningen av rehabiliteringsinsatser bedrivs utifrån de lokala förutsättningar som finns i ett samverkansområde och för den målgrupp som är bosatt där. Bedömningen är att på lokal nivå finns kunskapen om

vilka insatser som behöver vidtas samt hur en optimal och ändamålsenlig indelning av samverkansområdet ser ut.

I dag begränsas bildandet av samordningsförbund av det geografiska område som ett landstingsområde utgör. Det medför att antalet deltagande parter i ett samordningsförbund avgränsas av ett landstings geografiska sträckning. När lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (FSL) infördes hade tre av de fyra samverkande parterna i ett samordningsförbund en länsstruktur. Detta gäller inte längre på den statliga sidan eftersom Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, som har ersatt de allmänna försäkringskassorna respektive länsarbetsnämnderna, inte har någon länsindelning. I dag är denna regionala indelning aktuell enbart för landstingen. Som en följd av inrättandet av de nationella myndigheterna Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har nya geografiska samverkansområden uppstått som inte nödvändigtvis sammanfaller med tidigare optimala samverkansområden. De statliga myndigheterna är nu organiserade i fyra övergripande gemensamma områden för att underlätta samarbete mellan myndigheterna. Nya arbetsmarknadsområden har uppstått som sträcker sig över flera kommuner som i sin tur kan ligga i olika län.

Det har till regeringskansliet inkommit skrivelser från Säffles och Årjängs kommuner samt landstinget i Värmland med ansökan om tillstånd om att få ingå i samordningsförbundet Norra Dalsland. Bakgrunden är att de angränsande kommunerna Åmål, Bengtsfors och Dals-Ed bedriver finansiell samordning enligt FSL. Sedan 2008 ingår Säffle och Årjäng i Värmland i samma arbetsmarknadsområde som Åmåls, Bengtsfors och Dals-Eds kommuner i Västra Götalands region. För att fördjupa samverkan inom detta arbetsmarknadsområdet och för att få till stånd en förbättrad arbetslivsinriktad rehabilitering av medborgarna i kommunerna vill nu även kommunerna Säffles och Årjängs kommuner samt Värmlands landsting ingå i detta samordningsförbund.

Det är angeläget att en effektiv samverkan sker på lokal nivå så att rehabiliteringsinsatser till personer med behov av samord-

nade insatser inte hindras av gamla strukturer. I syfte att möjliggöra anpassningar till de naturliga geografiska samverkansområdena bör det bli möjligt att bilda samordningsförbund över länsgränser.

Det ankommer på samverkansparterna att bestämma hur mycket resurser som ska tillföras den finansiella samordningen. Av resurserna till den finansiella samordningen ska Försäkringskassan bidra med hälften, medan kommun och landsting ska bidra med vardera en fjärdedel. Om det i ett samordningsförbund ingår flera kommuner betraktas kommunerna vad gäller resursandelarna som en part i den finansiella samordningen. I sådana fall ska kommunerna komma överens om hur mycket resurser som respektive kommun ska bidra med till den finansiella samordningen. Om det ska ingå fler än ett landsting i en finansiell samordning ska landstingen på motsvarande sätt vid resursfördelningen betraktas som en part i den finansiella samordningen. Detta innebär att landstingen tillsammans ska bidra med en fjärdedel av samordningsförbundets medel. Då ska landstingen också komma överens om hur mycket resurser som respektive landsting ska bidra med till den finansiella samordningen.

Förutsättningen för att ett samordningsförbund ska kunna bildas är att det i grunden finns en fyrpartssamverkan, dvs. att samtliga huvudmän som finns i den geografiska del som avser att ingå i samordningsförbundet deltar i samordningsförbundet. Det innebär t.ex. att om ett befintligt samordningsförbund avser att utöka verksamheten med en kommun som ligger i ett annat landstingsområde än övriga kommuner så är detta möjligt endast om även det landsting som den nya kommunen ligger i väljer att ingå i samordningsförbundet. Detta är en förutsättning för att upprätthålla att det i samordningsförbundet finns en fyrpartssamverkan. Ett undantag från denna förutsättning bör kunna förekomma om det i samordningen deltar en kommun som inte ingår i ett landstingsområde. I sådana fall får finansiell samordning enligt FSL bedrivas utan ett landsting.

En grundprincip för den finansiella samordningen är att de fyra huvudmännen, dvs. Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, kommun och landsting, ska delta för att samverkan ska bli effektiv och heltäckande. Denna fyrpartsamverkan ska finnas för varje geografisk del av ett samordningsområde. Det är också av värde att både landsting och kommun deltar för varje sådan geografisk del för att upprätthålla den lokaliseringsprincip som gäller enligt 2 kap. 1 § kommunallagen (1991:900). Denna princip innebär att kommunala åtgärder ska ha anknytning till kommunens eller landstingets geografiska område eller deras medlemmar för att anses som kompetensliga. Om t.ex. ett landsting skulle ställa sig utanför en finansiell samordning som bedrivs inom dess geografiska område, kan det medföra en risk för att ett annat landsting i den aktuella samordningen finansierar åtgärder som saknar anknytning till det landstingets egna geografiska område. En fyrpartsamverkan inom alla delar av ett samordningsområde är ägnad att motverka ett åsidosättande av lokaliseringsprincipen. De kan tilläggas att de undantag från kravet på kommunal anknytning som medges i 1 kap. 2 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter inte tar sikte på finansiell samordning.

5 Ekonomiska konsekvenser

I denna promemoria föreslås att den finansiella samordningen ska kunna omfatta ett eller flera landstingsområden. Förslaget innebär att lagstiftningen (FSL) ändras så att ett landstingsområde inte utgör ett samordningsförbunds yttre gräns. Syftet med lagändringen är att göra den finansiella samordningen mer flexibel för att bättre matcha människors behov av samordnade rehabiliteringsinsatser.

Förslaget medför inte ökade kostnader för någon part. Om flera landsting är medlemmar i samma samordningsförbund ska dessa tillsammans anses utgöra en part vid bestämmande av hur mycket medel de ska bidra med. Den medelsandel som dessa landsting sammanlagt ska bidra med i ett samordningsförbund ska uppgå till en fjärdedel, dvs. samma andel som landstingen redan i dag ska bidra med. För att ett utökat antal medlemmar i ett samordningsförbund ska kunna komma till stånd förutsätts att alla fyra parter är villiga att delta och bidra med medel enligt den fastställda andelsfördelningen i fyrpartssamverkan.

Förslaget påverkar inte det kommunala självstyret. Landsting avgör själva hur mycket resurser de vill bidra med till den finansiella samordningen. När landsting bestämmer sina resursinsatser har de att beakta att de använder sina skattemedel på ett sådant sätt som är förenligt med landstingets uppdrag.

6 Ikraftträdande m.m.

Förslag: De nya bestämmelserna ska träda i kraft den 1 juli 2010.

Skälen för förslaget: Enligt 23 § FSL ska styrelsen för ett samordningsförbund före den 30 november dels ha samrått med förbundsmedlemmarna om budgeten, dels fastställt budgeten. För att underlätta planeringen för de samordningsförbund som har för avsikt att utöka antalet medlemmar och för de huvudmän som vill starta nya samordningsförbund bör de föreslagna ändringarna träda ikraft den 1 juli 2010.

7 Författningskommentar

7.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser

1 §

Ändringen i paragrafen innebär att finansiell samordning kan bedrivas över länsgränserna. Detta kommer till uttryck på så sätt att ett samordningsområde, dvs. det geografiska område inom vilket ett samordningsförbund är verksamt, kan omfatta fler än ett landstingsområde. Något krav på att samordningsområdet därvid ska omfatta hela landstingsområdet uppställs inte utan finansiell samordning inom ramen för ett samordningsförbund kan även bedrivas inom delar av två eller fler landsting. Möjligheten att bedriva finansiell samordning inom kommundelar behålls.

3 §

Bestämmelserna i denna paragraf kompletteras med anledning av att det införs en möjlighet att bedriva finansiell samordning över länsgränserna. I *första meningen* föreskrivs därför att ett eller flera landsting får delta som samverkande part i verksamhet med finansiell samordning. Av samma skäl ändras i *andra meningen* förutsättningarna för att få bedriva finansiell samordning på så sätt att *minst* ett landsting måste delta. Av 4 § följer att samtliga samverkande parter är medlemmar i det samordningsförbund genom vilket samordningen bedrivs.

I *tredje meningen* införs en ny bestämmelse som innebär att för varje geografisk del inom ett samordningsområde måste såväl kommun som landsting delta för att finansiell samordning ska kunna bedrivas enligt denna lag. Detta innebär t.ex. att om en kommun inom ett landstingsområde vill delta i finansiell samordning inom ett annat landstingsområde måste de två landsting som berörs delta för att en finansiell samordning över länsgränsen ska kunna komma till stånd. Om finansiell samordning ska bedrivas över en länsgräns förutsätts således att det på ömse sidor om denna gräns deltar såväl kommun som landsting.

Den hittillsvarande bestämmelsen i tredje stycket överförs till *fjärde meningen*. Enligt denna bestämmelse kan en kommun som inte ingår i ett landstingsområde delta i finansiell samordning utan hinder av att något landsting inte deltar. Detta innebär att Gotlands kommun, som även är sjukvårdshuvudman och som inte ingår i ett landstingsområde, kan delta i finansiell samordning. Som en konsekvens av att finansiell samordning ska kunna bedrivas över länsgränserna införs en precisering i denna bestämmelse. Preciseringen innebär att finansiell samordning kan bedrivas utan ett landsting till den del det deltar en kommun som även är sjukvårdshuvudman. Om en sådan kommun deltar i en finansiell samordning över en länsgräns krävs det således endast att ett landsting deltar för de delar av ett samordningsområde som ligger inom dettas landstingsområde.

5 §

I *första stycket* görs en konsekvensändring med anledning av att fler än ett landsting kan delta i en finansiell samordning. Bestämmelsen om en kommun som inte ingår i ett landstingsområde överförs till 5 a § första stycket. I *andra stycket* görs endast en redaktionell ändring.

I ett nytt *tredje stycke* införs en bestämmelse om hur landstingens resursandelar ska bestämmas om det i en finansiell samordning ingår fler än ett landsting. Resursandelarna ska bestämmas på motsvarande sätt som när flera kommuner deltar i finansiell samordning. Landstingen ska tillsammans anses utgöra en

part, vilket innebär att de enligt första stycket tillsammans ska svara för en fjärdedel av medlen till den finansiella samordningen. Därvid ankommer det på landstingen att komma överens om hur de ska fördela denna medelsandel mellan sig.

5 a §

Denna paragraf är ny. Bestämmelsen i *första stycket* motsvarar i huvudsak den hittillsvarande bestämmelsen i 5 § första stycket andra meningen. Med anledning av att finansiell samordning ska kunna bedrivas över en länsgräns har bestämmelsens tillämpningsområde begränsats så att en kommun som även är sjukvårdshuvudman och därför inte ingår i ett landstingsområde ska svara för hälften av medlen till den finansiella samordningen endast om det inte deltar något landsting i samordningen. Bestämmelser om när finansiell samordning kan bedrivas utan deltagande av något landsting finns i 5 §.

I *andra stycket* anges hur bestämmelserna i 5 § andra och tredje styckena ska tillämpas, om det i en finansiell samordning förutom en kommun som är sjukvårdshuvudman och som inte ingår i ett landstingsområde även ingår ett landsting. I det angivna fallet ska bestämmelserna i 5 § andra stycket tillämpas på den landstingsfria kommunen, vilket innebär att den kommunen tillsammans med övriga samverkande kommuner ska bidra med en fjärdedel av medlem till den finansiella samordningen.

Vidare ska bestämmelserna i 5 § tredje stycket tillämpas som om den landstingsfria kommunen hade varit ett landsting, vilket innebär att kommunen tillsammans med deltagande landsting ska bidra även med den fjärdedel som belöper på landstingen.

Sammanfattningsvis ska den landstingsfria kommunen bidra med medel i två poster, nämligen dels i egenskap av kommun, dvs. som huvudman för socialtjänsten, dels som om kommunen hade varit ett landsting, dvs. som huvudman för hälso- och sjukvården. Vid en finansiell samordning som utöver den landstingsfria kommunen omfattar t.ex. två kommuner och ett landsting skulle medelsfördelningen, beroende på vad parterna kommer överens om enligt 5 § andra och tredje styckena, kunna bli

den att respektive kommunandel bestäms till 33 procent av en fjärdedel (dvs. 8,33 procent), medan respektive landstingsandel bestäms till 50 procent av en fjärdedel (dvs. 12,5 procent). Den landstingsfria kommun skulle i detta exempel bidra med 20,83 (8,33 + 12,5) procent av medlen till den finansiella samordningen.

25 §

I första stycket görs en endast en konsekvensändring med anledning av att fler än ett landsting kan vara medlem i ett samordningsförbund. Samtliga eller en del av de kommuner och landsting som är medlemmar i ett samordningsförbund kan träffa överenskommelse om att ute en eller flera gemensamma revisorer. Detta motsvarar hittillsvarande ordning med den skillnaden att en sådan överenskommelse kan omfatta fler än ett landsting.